

Folkelig fornyelse af finkulturen

*Dan Turells prægtige gennembrud med
en selvbiografisk sociologisk skildring
af Vangede*

Dan Turell: *Vangede Billeder*
(Guldendal, 160 s., kr. 68.-).

HVAD KAN der mon vises af
billeder fra Vangede, denne
blandning af formuiddet bonde-
landsby, kæmpeløseplads og
deprimerende lurvet-fine
huse?

Er der stof til en topografisk,
psykologisk kulturhistorisk
selvbiografisk skildring? Alt
kan gøres. Det afgørende er,
hvem der skriver — Dan Tu-
rell er manden, der skriver, og
han er manden, der kan skrive
om det hele Vangede.

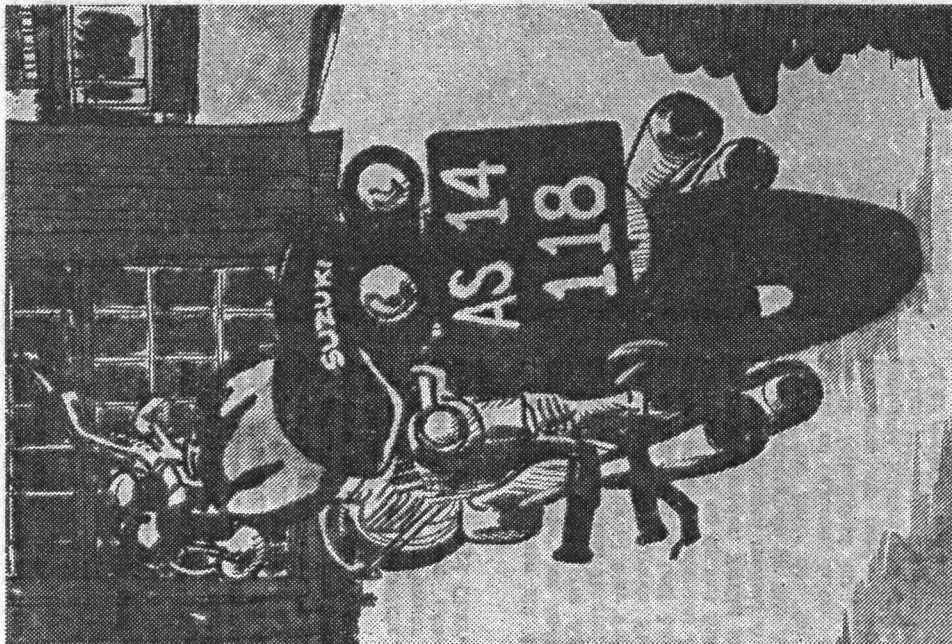
DAN TURELL er et fænomen.
Hans bog er mærkelig og be-
mærkelsesværdig. Den er sikre-
vet på grundlag af det traditio-
nelle historiske topografiske so-
ciologiske mønster, men den
læner sine konventionelle iro-
nisk valgte træk af denne
gamle genre uden at tromle

den ned. Han går ind i genrens
vilkår og fornyer den. Den
opgave han har taget sig på, er
hundesvær, for han har ikke
blot villet skrive om sig selv i
Vangede i efterkrigsårene,
men om hvad Vangede var før
og som nu er tilbage af det
gamle Vangede i dag.

Han begynder med biografi-
ske notater om gode gamle
kendte Vangede-handlende,
sammenholdt med en over-
vældende masse 'og'er. Det
virker tilstræbt ubehjælpsomt,
indtil man opdager, at de
'og'er er et fint fund.

Det er som i Thornton WJ-
ders 'Vor By'.

Man bliver lidt rørt over det
unge menneskes forsøg på at
huske sig selv og alle de gam-
le, der boede i de endnu sæl-
dres forladte bondegårde, ti-
re-fem familier i en bonde-
rønne. Men kom ikke til Turell
og sig 'unge menneske' eller

Dan Turell kender menneskene i alle opgangene i karreen og karakteriserer dem, så vi efter dette ved, at folk i hvert fald ikke er ens i en ensformig karré i Vangede. — Tegning i bogen af Peder Bundgaard.

bliv rørt, for Dan Turell er
en skribent, der kan sit kram,
iberegnet hans forståelse usik-
kerhed. Han spiller på genrer-

ne, skriver rapport over ar-
keologiske udgravninger, folk-
loristiske og sociologiske
/agttagelser, alt sammen hand-
ler den nederst nede om den
tabte barndom, vi alle får hil-
sener fra.

TURELL ABNER for alt
drengeliv, de lykkelige evig-
hedstimer på 'Lossen', som
er kommunens vidtstrakte
løseplads med rige fundmu-
ligheder fra lækkerier som
hele kasser, kasserede ispinde,
der blev ødt med lyst. Og der
var også myriaderne af fede
rotter, som dygtige drenge fik
penge for at slå ihjel. Den
slags fortæller Turell drastisk
om, men egentlig ikke uap-
pe-tilfældigt.

Den gamle underlegenheds-
følelse over for naboen Gen-
tofte slår ud i en snurrig løs-
rivelsekampagne: Vangede ud
af Gentofte! For Vangede
hedder nu alle vegne Gentofte
vest. Turell vil have Gentofte
omdøbt til Vangede-øst. Bogen
er meget alvorlig og usyriglig
morsom. Dan Turell har på det
nærmeste opfundet en ny lit-
terær genre, der er så ægte
folkelig, at det fra nu af må
blive på eget ansvar, man
nedvurderer dansk-toppens
slidte temaer. Turell har for-
nyet den med sans for det
ægte folkelige. Det tør man
kalde et helt usædvanligt
gennembrud.

Det er sådan en bog, der kan
få en til at sige:

'Dan, gamle ven, her har du
min hånd. Du er en af vore'.
Og hvem er så vi, der udde-
ler håndtryk og medaljer? —
Vi er nogle af Dan's.

OLE STORM